

UNA REFLEXIÓ A LES TRANSFORMACIONS EN L'ESTRUCTURA FAMILIAR

El 15 de maig és el Dia Internacional de les Famílies. Una data per a reflexionar sobre el veritable tret característic de tota família: un projecte vital en comú amb els valors fonamentals que conformen a la societat.

Al'article 16.3 de la Declaració Universal dels Drets Humans, adoptat per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 1948, es defineix la família com a element natural i fonamental de la societat que té dret a la protecció de la societat i de l'Estat.

La família és un actor de la societat, i el principal agent del procés de socialització primària en el qual el nen es relaciona amb la societat.

La importància per tant d'un desenvolupament adequat d'un menor és la seva família, la qual li proporciona els factors de protecció necessaris per a la seva vida, ja que la infància és la fase més important de l'evolució de la persona. Això comporta i explica la necessitat que els Estats i organitzacions com l'ONU protegeixin aquest

col·lectiu, que segons es plasma en els mitjans de comunicació i per part dels Estats es veu amenaçat.

La realitat és que el procés d'evolució de l'estructura de la família i la seva acceptació en la societat s'ha vist retardat en certa manera pels Estats poc inclinats a modificar la visió que es té de l'estructura social familiar.

Igual que ha succeït amb l'economia, la política, els sectors i formes de producció, la societat viu en un constant canvi en el qual la influència de nombrosos factors que porten al fet que fins i tot els considerats agents socials més consolidats, la família, sofreixi modificacions i transformacions.

La societat evoluciona, sense tenir això una connotació negativa, i es va adaptant als canvis

socials i per descomptat, es generen nous models de família gràcies a l'avanç i respecte dels drets fonamentals de les persones. Això ha permès l'aparició de diverses estructures familiars, com les famílies que es componen de dues mares o dos pares, gràcies a la lluita del moviment LGTBI, o aquelles famílies monoparentals, un fenomen en creixement en l'actualitat, i que, en un passat eren exclosos de la societat per no encaixar amb el model que es tenia establert i consolidat de família.

Aquestes afirmacions poden semblar desorbitades per a la societat actual, però fa no gaire temps una dona soltera amb un fill era motiu de vergonya no sols per a ella mateixa, sinó també per a la seva família, en haver concebut un fill fora del matrimoni i criar-lo en una família monoparental, per la qual cosa sofrien de discriminació i exclusió social.

La veritat és que considerar que el model de família continuarà sent el mateix que existia fa un segle, només portaria a tenir una mentalitat ancorada al passat, ja que el canvi és conseqüència de l'evolució i així ha passat amb la societat moderna, caracteritzada per una major mobilitat geogràfica, menor compromís envers les relacions afectives i un retard de la maternitat, entre altres factors, per la introducció de la dona al mercat laboral. Per tot això, el resultat no podria ser altre que la proliferació de diferents tipus de família.

Concebre a la família com el model clàssic, de dos progenitors, mare i pare i els fills, només ens porta a tenir una visió molt reduïda de la realitat, i perjudicial, prejudicis a i discriminativa cap a altres models igualment vàlids, gràcies als quals milions de nens reben l'educació adequada i obtenen de la seva família totes les necessitats cobertes,

reforçant així els coneguts com a factors de protecció que beneficien el correcte desenvolupament del menor.

No obstant això, les barreres i obstacles als quals s'enfronten aquestes famílies no exclusivament responsabilitat dels Estats, sinó que la mateixa societat i fins i tot els mitjans de comunicació actuen agreujant la situació. Països desenvolupats en els quals els mitjans de comunicació qualificaven de família disfuncional aquella que no comptava amb un rol de mare i un de pare, quan la realitat que vivíem ja era una altra molt diferent, ha propiciat la tardana acceptació d'aquests nous models familiars i el reforçament de la discriminació cap a aquests, no sols cap als progenitors sinó també cap als fills.

Per això, a causa de l'especial importància de la família dins del sistema de benestar social i de la mateixa societat, aquestes necessiten una protecció que els brindin l'ajuda necessària per a respectar i valorar tots els seus drets fonamentals i mantenir i assegurar el manteniment d'aquest col·lectiu dins de la societat. D'aquí, que igual que ha succeït amb el concepte de dependència o discapacitat, que han estat estesos per a donar una major cobertura de protecció a la població, la redefinició de família i la seva expansió a altres categories de famílies que fins ara no tenien cabuda en aquesta classificació, és de vital rellevància per a mantenir el paper de la família com a grup indispensable de la societat i la seva

protecció pels Estats, proporcionant-los el paper que ocupen.

A més d'aquests reptes que afronten aquests nous models de família, volem destacar i reforçar com a punt positiu la celebració el dia 15 de Maig del Dia Internacional de la família, que enguany aborda les noves tecnologies com a eina indispensable per a mantenir les relacions afectives que s'han vist afectades per la covid-19.

Després de les circumstàncies que estem vivint, en les quals moltes famílies han quedat allunyades per un llarg període de temps a conseqüència de les limitacions de mobilitat, les tecnologies, han jugat un gran paper i han estat un magnífic aliat per a mantenir a moltes famílies unides. A més, gràcies a aquestes tecnologies, s'ha augmentat el contacte amb familiars que, per desgràcia, s'han vist obligats a viure la pandèmia sols, com és el cas de moltes persones grans a les quals no se'ls han pogut visitar.

Per a arribar a una conclusió, l'essencial a destacar és que una família és una família, amb independència dels membres dels quals es compongui, ja que el veritable tret característic de tota família és que és un projecte vital d'existència en comú i que inculquen els valors fonamentals que conformen a la societat.

Helena Cuéllar Hinojal,
equip d'ANUE.

Publicat per:

**Asociación para las
Naciones Unidas
en España**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

L'ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades per els seus col·laboradors.